

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ T.B.M.M. Grup Başkanlığı
Tarih : 28.04.2006
Sayı : 1177

21784

21084-S2956

27.04.2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

25.02.1954 Tarih ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifim ekte sunulmaktadır.

Gereğini Saygılarımla arz ederim.

Dr. Zeynep KARAHAN USLU
AK Parti İstanbul Milletvekili

M. İhsan Aslan
Diyarbakır Mv.
Selahattin Dağ
Mardin Mv.

Mustafa Sait YAZICIOĞLU
Ankara Mv.

M. Mustafa

Ali İhsan Merdanoph
AK part D. Bakır Mv.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI				
Okul Adı: ...				
Okul No: ...				
Okul Adı: ...				
Okul No: ...				
Tarih: 9.5.2006 R. No: 21784				
Okul	Müdür	D. B. B.	G. S. Y.	G. S. Y.
...	...	...	...	...
İmza: ...				

GENEL GEREKÇE

Türkiye, Avrupa Birliği'ne girme çalışmaları kapsamında mevzuatını Avrupa Birliği mevzuatı ile uyumlandırmaya çalışmaktadır. Sağlıkta Dönüşüm Programı çerçevesinde hemşirelik de bu uyum çalışmaları içinde yer almaktadır. Çünkü Avrupa Birliği'ne bağlı olan ülkelerde kime ve hangi koşullarda hemşire unvanı verileceği 77/453/EEC değişik 2005/ 36 Sayılı Direktifle düzenlenmiştir. Hemşirelerin statüsü, eğitimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile ilgili hükümler içeren 6283 Sayılı Hemşirelik Kanunu 25 Mart 1954 tarihinden itibaren yürürlüktedir. Söz konusu Kanun incelendiğinde hemşirelik eğitime, hemşirelik uygulamalarına yön verme ve temel oluşturma açılarından günümüz koşullarında yetersiz kaldığı, bazı maddelerinin güncelliğini yitirdiği görülmektedir. Toplumun değişen ihtiyaçlarına, tıbbi gelişmelere ve mesleki yeniliklere cevap verebilmesi amacı ile Kanunun bazı maddelerinde değişiklik yapılarak yeniden düzenlenmesi ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar ve Avrupa Birliği politikaları çerçevesinde acilen güncellenmesi gerekmektedir. Bu nedenle Kanun'un 1., 3., 4., 8. ve 9. maddelerinde Direktife uygun değişiklik yapılmış, 2., 6., 7., 10. ve 12.maddeleri mevcut ulusal mevzuatla çelişkiler içerdiğinden ve güncelliğini yitirdiğinden yürürlükten kaldırılmıştır. Mevcut hemşire ve sağlık memurlarının hakları geçici madde ile korunmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Mevcut Kanunun 1 inci maddesinde lisans düzeyinde eğitimin verildiği hemşirelik yüksek okulları/ fakülteleri ve sağlık yüksek okulları yer almamaktadır. Oysa sağlık meslek liseleri Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilerek hemşirelik ve sağlık memurluğu bölümlerine öğrenci alınmamaktadır. Kanunun bu maddesi bu haliyle ortaokula dayalı 3 yıl süreli hemşirelik eğitimine açık kapı bırakmaktadır.

Sağlık yüksek okullarının sağlık memurluğu bölümlerinin eğitim programlarında hemşirelik programı uygulanmakta ve bu okullardan mezun olan hemşireliğe eşdeğer sağlık memurları hemşirelerin çalıştığı tüm alanlarda hemşirelik hizmetleri vermektedir. Dolayısı ile hemşireliğe eşdeğer sağlık memurlarını kapsamaması bakımından bu madde güncelliğini yitirmiştir. Hemşire ve hemşireliğe eşdeğer sağlık memurları Avrupa Birliği mevzuatına uygun olarak günümüzde hemşirelik yüksek okulları/ fakülteleri ve sağlık yüksek okullarında yetişmektedir. Bu nedenle de bu madde güncelliğini yitirmiştir.

Bu maddede mesleğe giriş için önkoşul olan 25 yaş sınırlaması bulunmaktadır. Bu da güncelliğini yitirdiğinden madde yeniden düzenlenmiştir.

Maddede sözü edilen yetki onaylama işlemi ülkemizde tescil işlemi olup kayıt işlemi niteliğindedir ve diplomalar Sağlık Bakanlığı tarafından onaylanmaktadır. Avrupa Birliği üye ülkelerinde bu işlem hemşirelik birlikleri veya Sağlık Bakanlıkları tarafından yapılmaktadır. Amerika Birleşik Devletlerinde eyaletlerde oluşturulmuş hemşire odalarında tescil edilmektedir.

Bu maddede sınavdan söz edilmektedir. Ancak günümüzde böyle bir uygulama yoktur. Avrupa Birliği üye ülkelerinde her dersin sınavını geçmek, diploma sahibi olmak ve diplomanın tescil edilmesi mesleği icra etmek için yeterli koşul kabul edilmektedir.

Bu maddede yapılan değişiklik ile eğitim seviyesi yükseltilmiş, yaş sınırı ortadan kaldırılmıştır. Hemşirelik mesleğini icra etmek için kadın olma şartı dolayısı ile cinsiyet engeli ortadan kaldırılmıştır.

MADDE 2- Mevcut Kanunun 3. maddesinde değişiklik yapan bu madde ile; hemşirelerle aynı eğitim programını alan sağlık memurlarına cinsiyet engeli ortadan kaldırılarak hemşirelik mesleğini yapabilme yetkisi verilmiştir. Günümüzde toplum sağlığı bölümü mezunu sağlık memurları hemşirelik hizmetlerini yapmaktadır. Mevcut maddede Hemşire olabilmek ve hemşirelik mesleğini yapabilmek için **kadın** olma şartı bulunduğundan bu madde sağlık memurları için bağlayıcı olmakta ve meslek icrasında sorun yaşanmaktadır.

Avrupa Birliği direktiflerine de uygun olarak bu madde yeniden düzenlenmiş, hemşireliğe eşdeğer sağlık memurlarının mağduriyetlerini gidermek amaçlanmıştır.

MADDE 3-Mevcut Kanunun 4.maddesinde değişiklik öngören bu maddede; genel gerekçede de belirtildiği üzere ülkemizin sağlık ihtiyaçları, toplumun beklentileri, tıp bilimi ve teknolojisi hızla gelişmekte ve değişmektedir. Buna paralel olarak günümüzde hemşireler ileri teknoloji kullanmayı gerektiren görevler de dahil, yeni pek çok görevi yürütmektedir. Toplumun sağlık ihtiyaçlarına profesyonel nitelikte cevap verebilen koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici her alanda en iyi hizmeti verebilecek ve sağlık hizmetlerini geliştirecek yapıda hemşirelik hizmetlerinin yetki sınırları genişletilmiştir. Hemşirelik hizmetlerinde pasif bir uygulayıcı olmak yerine neyi, niçin ve neden yapması gerektiğini bilme yetkisi ile büyük ölçüde sorumluluk verilmesi amaçlanmaktadır.

Bu madde değişikliği ile özetle; hemşire ve hemşireliğe eşdeğer sağlık memurlarının görev, yetki ve sorumlulukları yeniden belirlenmiş ve bir yönetmelikle de ayrıntılarının düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 4- Mevcut Kanunun 8.maddesinde değişiklik yapan bu madde ile; ülkemizde hemşirelikte uzmanlaşma üniversitelerin yüksek lisans, doktora vs. programları ile elde edildiğinden mevcut madde günümüz eğitim şartlarına göre yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 5- Mevcut Kanunun 9.maddesinde değişiklik yapan bu madde ile; birinci maddede yapılan değişikliğe paralel düzenleme yapılmıştır.

MADDE 6-Mevcut Kanunun uygulama kabiliyeti bulunmayan ve mevcut ulusal kanunlarla zımnen mülga hükmünde olan maddelerinin bu madde ile yürürlükten kaldırılması ngrlmştir.

MADDE 7- Bu geçici madde ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce hemşirelik ve hemşireliğe eşdeğer eğitim programlarından mezun olanlar ile halen bu programlarda kayıtlı bulunan öğrencilerin kazanılmış haklarının güvence altına alınması ngrlmştir.

MADDE 8-Yürürlük maddesidir.

MADDE 9-Yürütme maddesidir.

HEMŞİRELİK KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 25/2/1954 tarih ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE” 1-Türkiye’de üniversitelerin hemşirelik ile ilgili lisans eğitimi veren fakülte ve yüksek okullarından mezun olan ve diplomaları Sağlık Bakanlığı’nca tescil edilenler ile öğrenimlerini yurt dışında hemşirelik ile ilgili devlet tarafından tanınan bir okulda tamamlayarak denklikleri onaylanan ve diplomaları Sağlık Bakanlığı’nca tescil edilenlere Hemşire unvanı verilir.”

MADDE 2- Hemşirelik Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE” 3- Türkiye’de hemşirelik mesleğini bu Kanun hükümleri dahilinde hemşire unvanı kazanmış Türk hemşireler ile hemşirelik eğitimine eşdeğer eğitim programlarından mezun olan Türk sağlık memurlarından başka hiç kimse yapamaz.”

MADDE 3- Hemşirelik Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE” 4- Hemşireler ve hemşireliğe eşdeğer sağlık memurları; her ortamda birey, aile ve toplumun hemşirelik girişimleri ile karşılanabilecek sağlıkla ilgili ihtiyaçlarını belirlemekten, bu ihtiyaçlar doğrultusunda hemşirelik bakımını planlamak, uygulamak, denetlemek ve değerlendirmekten; tanıya, tedaviye ve rehabilite etmeye yönelik uygulamalar ile sağlığı koruyucu ve geliştirici uygulamalara katılmak, izlemek ve değerlendirmekten sorumlu ve yetkili sağlık personelidir.

Hemşirelerin ve hemşireliğe eşdeğer sağlık memurlarının birinci fıkrada sayılan hizmetlerde çalışma alanlarına, pozisyonlarına ve eğitim durumlarına göre görev, yetki ve sorumlulukları Sağlık Bakanlığı’nca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 4 – Hemşirelik Kanununun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE” 8- Lisans mezunu hemşire ve hemşireliğe eşdeğer sağlık memurları meslekleriyle ilgili lisans üstü eğitim alarak uzmanlaştıktan ve diplomaları Sağlık Bakanlığı’nca tescil edildikten sonra uzman hemşire olarak çalışırlar.

Hemşireler ve hemşireliğe eş değer sağlık memurları meslekleri ile ilgili olan özellik arz eden birim ve alanlarda belirlenecek esaslar çerçevesinde yetki belgesi alırlar. Yetki belgesi alınacak eğitim programlarının düzenlenmesi, uygulanması, koordinasyonu, belgelendirme ve tescili ile kredilendirme ve yetki belgelerinin iptali gibi hususlar Sağlık Bakanlığı’nca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 5 - Hemşirelik Kanununun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MAADDE” 9- Başhemşirelik ve hemşirelikle ilgili yönetim görevlerinde lisans eğitimine sahip hemşirelerin rüçhan hakları vardır.”

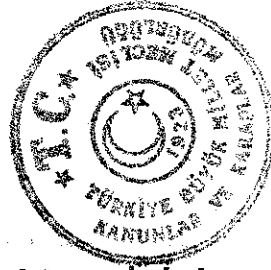
MADDE 6 - Hemşirelik Kanununun 2 nci, 6 ncı, 7 nci, 10 uncu ve 12 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7 - Hemşirelik Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**Geçici MADDE 2** - Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce hemşirelik ve hemşireliğe eşdeğer eğitim programlarından mezun olanlar ile halen bu programlarda kayıtlı bulunan öğrencilerin kazanılmış hakları saklıdır.”

MADDE 8 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü